

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-3

5.1.2022

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Defekt varmepumpe – dokumentert dekningsmessig skadeårsak? – meldt rettidig? – fal. § 8-5.

Sikredes håndverker avdekket at sikredes varmepumpe var defekt i forbindelse med undersøkelse av en annen skade. Sikrede meldte skaden til selskapet den 25.11.20. Etter nærmere korrespondanse anførte sikrede at varmepumpen ble ødelagt som følge av et lynnedslag i 2019, som selskapet tidligere hadde funnet dekningsmessig hva gjaldt skade på omkringliggende elektriske komponenter. Selskapet avsto sikredes krav under henvisning til at det ikke var dokumentert at skaden på varmepumpen skyldtes lynnedslaget i 2019, og at skaden i så fall uansett var for sent meldt. Nemnda kom under tvil til at sikrede hadde dokumentert at skaden skyldes lynnedslaget i 2019. Videre kom nemnda til at skaden var tidsnok meldt, og at sikrede dermed hadde krav på erstatning.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for defekt varmepumpe.

Sikrede har forsikring for perioden 29.5.19–16.3.20 og for perioden 17.3.20–16.3.21.

Forsikringsvilkårene datert mars 2018 omfatter:

4 HVILKE SKADER DEKKES

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt.

Forsikringen gjelder ved:

...

4.2 Lynnedslag, elektrisk fenomen og brudd på bygningens elektriske kabler

Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær.

...

4.6 Andre plutselige og uforutsette skader

Unntatt er:

...

- Skade som alene rammer mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat.

...

7.1 Skademelding

Skade skal meldes til If uten ugrunnet opphold. Det kan få konsekvenser for Ifs ansvar dersom dette ikke gjøres, jf. FAL § 4-10. If kan kreve at skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer. Etter FAL § 8-5 mistes retten til erstatning helt dersom skade ikke er meldt innen et år.

Fra vilkår datert november 2019 hitsettes:

4.1 Brann lynnedslag og elektrisk fenomen

...

4.1.2 Lynnedslag, elektrisk fenomen og brudd på bygningens elektriske kabler

Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær.

Unntatt er:

- Andre skader på varmepumper og vannbasseng/badeinnretning enn elektriske fenomenskader forårsaket av overspenning på strømnettet.

...

4.6 Andre plutselige og uforutsette skader enn de som er omhandlet av punktene over

Unntatt er:

...

- Skade som alene rammer mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat.

...

7.1 Skademelding

Skade skal meldes til If uten ugrunnet opphold. Det kan få konsekvenser for Ifs ansvar dersom dette ikke gjøres, jf. FAL § 4-10. If kan kreve at skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer. Etter FAL § 8-5 mistes retten til erstatning helt dersom skade ikke er meldt innen et år.

En håndverker avdekket at varmepumpen i sikredes bolig var defekt ved lekkasjesøking i forbindelse med en annen pågående sak knyttet til lekkasje ved en utekran. Sikrede meldte skaden til selskapet den 25.11.20. Skademeldingen sier bl.a.:

Når inntraff skaden? 01.11.2020

Hva er skadet og hvorledes oppsto skaden? Luft til vann pumpeVet ikke helt når og hvordan den har gått i stykker.

Hva er mest sannsynlig skadeårsak? Mulig årsak til dette er lavt trykk på anlegget, s

Selskapet skrev i e-post datert 26.11.20 at det dekket skader på varmepumpe som skyldtes overspenning på strømnettet, og forklarte at det var sikredes ansvar å innhente en fagkyndig rapport for å fastslå om skaden skyldtes en slik årsak. Ifølge selskapet oversendte sikrede samme dag uttalelse fra kjøleservicefirma A., hvor det fremgikk følgende:

Etter befaring av anlegget i dag, bekrefter vi att anlegget er defekt. Det som har skjedd er at veksler i maskin er sprukket. Derav fylles maskinen med vann og fryser i stykker.

Kan ikke repareres.....

Mulig årsak til dette er lavt trykk på anlegget, slik at sirkulasjon blir dårlig. Ved kuldegrader ute , vil da veksler fryse..

Selskapet avslo deretter kravet under henvisning til at forsikringen ikke dekket skader som alene rammet mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat. Sikrede klagde på avslaget den 3.12.20, hvor sikrede forklarte at det alltid hadde vært godt trykk på vannet i boligen. Selskapet opprettholdt avslaget samme dag og forklarte at varmepumpen og forbruksvannet var to separate systemer.

Sikrede kontaktet på nytt kjøleservicefirma A., som skrev følgende i tilleggsnotat datert 9.12.20:

Etter befaring på luft vann varmepumpe , kan vi bekrefte skade på anlegget.

Det er plateveksler som sitter i ute delen som først har sprukket. Denne går det vann gjennom. Når dette har frosset på vinter , sprekker den og vi får vann i hele kompressor delen. Vi kan fastslå årsak på bakgrunn av hva kunden har opplyst oss om. Kunden opplyser att det høsten 2019 var lyn nedslag. Da ble vaskemaskin og robotklipper ødelagt. Dette har også skadet sirkulasjons pumpe ut gjennom maskinen.

Kunden opplyser også att strøm forbruke sist vinter var høyere enn normalt, som bekrefter att det gikk på strøm i stedet for varmepumpe drift.

Målinger av trykk og vann kvalitet, viser ingen feil.

Selskapet opprettholdt på nytt avslaget den 21.12.20 under henvisning til at det var umulig å knytte skaden opp mot hendelsen med lyn den 28.7.19, og at skaden i så fall uansett var meldt for sent.

Sikrede klagde deretter til selskapets kundeombud, som avslo kravet den 3.2.21.

Sikrede krever dekning for skaden under forsikringen og anfører at skaden skyldtes lynnedslaget i 2019. Det er fremlagt fagkyndig uttalelse som bekreftet dette. Varmepumpen sto mellom robotklipperen og vaskemaskinen, og grunnen til at forholdet ikke ble avdekket før, var at strøm overtok varmepumpens funksjon når denne ble defekt. Den vannbårne varmen hadde fungert selv om varmepumpen var defekt, og det hadde dermed vært umulig å oppdage forholdet. Sikrede opplevde forhøyede strømutgifter forrige vinter, men valgte da å bytte strømleverandør. Skaden kunne også ha skyldtes et senere lynnedslag, da det var mye lyn i området. Sikrede visste ikke om det hadde vært feilmelding eller alarm, eller om det forelå andre feil på anlegget. Heller ikke selskapet hadde grunnlag til å si noe om dette. Selskapet dekket skader i forbindelse med lynnedslaget i 2019, og sa på det tidspunktet at sikrede skulle varsle dersom det ble avdekket ytterligere skader. Sikrede hadde innhentet en fagkyndig uttalelse som selskapet mente ikke var god nok, uten at de fremla andre vurderinger eller opplyste hvem sikrede i så fall kunne kontakte for at selskapet ville akseptere rapporten. Kjøleservicefirma A. oppdaget at varmepumpen var defekt under annet arbeid og foretok ingen ytterligere undersøkelser.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden ikke er omfattet av forsikringen. Først ble det opplyst av sikrede kjøleservicefirma A. at skaden trolig skyldtes dårlig trykk, deretter at skaden kunne være en følgeskade av lekkasje på utekran, og til slutt ble det anført at skaden skyldtes lynnedslag i juli 2019. Det er ikke fremlagt dokumentasjon som konkret og entydig fastslår sannsynlig årsak. Villkårene har unntak fra dekning av skader på varmepumper der disse skyldtes andre årsaker enn overspenning på strømmettet. Dersom skaden skyldtes dårlig trykk eller lekkasje, er skaden unntatt fra dekning. Under dekning for plutselig skade var det også et unntak for skader som alene rammet mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat. Det er ikke dokumentert at skaden skyldtes lynnedslag. En slik hendelse vil normalt føre til en feilmelding eller alarm, samt at elektriske deler som hovedkort og fintfølende elektronikk erfaringsmessig ryker før sirkulasjonspumpen. Det er heller ikke fremlagt dokumentasjon på forhøyede strømutgifter, og strømkostnadene ville uansett variere med flere faktorer. Kjøleservicefirma A. sin rapport synes utelukkende basert på sikredes egen forklaring, uten nærmere undersøkelser.

Dersom forholdet skyldtes lynnedslaget i 2019 er skaden uansett for sent innmeldt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på varmepumpe.

Nemnda forstår saken slik at sikrede anfører at skaden på varmepumpen skyldes lynnedslag 28.7.19. Sikrede har vist til to uttalelser fra kjøleservicefirma A.:

Etter befaring av anlegget i dag, bekrefter vi att anlegget er defekt. Det som har skjedd er at veksler i maskin er sprukket. Derav fylles maskinen med vann og fryser i stykker.

Kan ikke repareres.....

Mulig årsak til dette er lavt trykk på anlegget, slik at sirkulasjon blir dårlig. Ved kuldegrader ute , vil da veksler fryse..

...

Etter befaring på luft vann varmepumpe , kan vi bekrefte skade på anlegget.

Det er plateveksler som sitter i ute delen som først har sprukket. Denne går det vann gjennom. Når dette har frosset på vinter , sprekker den og vi får vann i hele kompressor delen. Vi kan fastslå årsak på bakgrunn av

hva kunden har opplyst oss om. Kunden opplyser att det høsten 2019 var lyn nedslag. Da ble vaskemaskin og robotklipper ødelagt. Dette har også skadet sirkulasjons pumpe ut gjennom maskinen.

Kunden opplyser også att strøm forbruke sist vinter var høyere enn normalt, som bekrefter att det gikk på strøm i stedet for varmpumpe drift.

Målinger av trykk og vann kvalitet, viser ingen feil.

Her heter det at de kunne "fastslå årsak på bakgrunn av hva kunden har opplyst oss om". Dette er ikke tilstrekkelig til å dokumentere skadeårsaken.

Sikrede har i ettetid fremlagt en ny fagkyndig uttalelse fra elektrikerfirma I. datert 15.6.21, som sier:

Styrekortet er røket i varmpumpen, overspenningsvern ble byttet i hoved-tavle av oss høsten 2019. Under tordenværet høsten 2019 røk også vaskemaskin og en robotklipper.

Vaskemaskinen og robotklipperen er de elektriske artiklene som står nærmest varmpumpen.

Vi sjekket ikke varmeanlegget den gangen, men har nå vært på plass og gått igjennom varmpumpen. Etter all sannsynlighet har styrekortet røket i forbindelse med nevnte vær, og varmpumpen har stoppet uten at huseier oppdaget dette.

Når varmpumpen stoppet i 2019, har det ligget stillestående vann i den over vinteren, og rør har derfor sprukket.

Det fremgår her at varmeanlegget ikke ble sjekket under tordenværet høsten 2019. Videre heter det at "etter all sannsynlighet har styrekortet røket i forbindelse med nevnte vær". Dette er to år siden, og den lange tiden svekker den vekten som kan legges på uttalelsen. På den annen side har selskapet ikke kommet med noen alternativ sakkyndig vurdering og heller ikke kommet med noen alternative forklaringer på skaden som er like sannsynlig. Ut fra dette mener nemnda under tvil at sikrede har dokumentert at skaden skyldes lynnedslaget i 2019.

Selskapet anfører at kravet i så fall er for sent meldt. Etter fal. § 8-5 første ledd er meldefristen ett år "etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner" kravet. Nemnda forstår saken slik at sikrede først ble klar over skaden på varmpumpen da den ble avdekket av kjøleservicefirma A. I så fall starter ikke meldefristen å løpe før på dette tidspunktet, og ut fra det opplyste meldte sikrede skaden innen ett år etter dette.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).